



ISB-5/2011.  
(ISB-34/2010-2014.)

## **J e g y z ő k ö n y v \***

az Országgyűlés **Ifjúsági, szociális, családügyi és lakhatási bizottságának**  
2011. május 16-án, hétfőn 11 órakor  
a Képviselői Irodaház II-es számú tanácstermében  
megtartott üléséről

---

*\*A jegyzőkönyv eredeti hitelesített példánya az Országgyűlés Levéltárában megtalálható.*

## Tartalomjegyzék

<i>Napirendi javaslat</i>	3
<i>Az ülés résztvevői</i>	4
<i>Helyettesítési megbízást adott:</i>	4
<i>Elnöki bevezető, a napirend elfogadása</i>	5
<i>A büntető törvénykönyvről szóló 1978. évi IV. törvény és egyes törvények pénzügyi bűncselekményekkel összefüggő módosításáról szóló törvényjavaslat (T/3006. szám) (Általános vita)</i>	5
<i>Dr. Gáva Krisztián szóbeli kiegészítése</i>	5
<i>Képviselői hozzászólások</i>	6
<i>Határozathozatal</i>	15
<i>A Magyar Köztársaság alkotmányáról szóló 1949. évi XX. törvénynek az Alaptörvénnyel összefüggő egyes átmeneti rendelkezések megalkotása érdekében szükséges módosításáról szóló törvényjavaslat (T/3199. szám) (Lázár János és dr. Balsai István (Fidesz) képviselők önálló indítványa) (Általános vita)</i>	16
<i>Dr. Tapolczai Gergely szóbeli kiegészítése</i>	16
<i>Képviselői hozzászólások</i>	16
<i>Határozathozatal</i>	22
<i>Egyebek</i>	23

## **Napirendi javaslat**

1. **A büntető törvénykönyvről szóló 1978. évi IV. törvény és egyes törvények pénzügyi büncselekményekkel összefüggő módosításáról** szóló törvényjavaslat (T/3006. szám) (Általános vita)
  
2. **A Magyar Köztársaság alkotmányáról szóló 1949. évi XX. törvénynek az Alaptörvénnyel összefüggő egyes átmeneti rendelkezések megalkotása érdekében szükséges módosításáról** szóló törvényjavaslat (T/3199. szám)  
(Lázár János és dr. Balsai István (Fidesz) képviselők önálló indítványa) (Általános vita)
  
3. **Egyebek**

## **Az ülés résztvevői**

### **A bizottság részéről**

#### **Megjelent**

Elnököl: **Sneider Tamás** (Jobbik), a bizottság elnöke

Ágh Péter (Fidesz) alelnök  
Bábiné Szottfried Gabriella (Fidesz)  
Csizi Péter (Fidesz)  
Hirt Ferenc (Fidesz)  
Prof. Iván László (Fidesz)  
Kapus Krisztián (Fidesz)  
Lakatosné Sira Magdolna (Fidesz)  
Rónaszékiné Keresztes Monika (Fidesz)  
Székyné dr. Sztrémi Melinda (Fidesz)  
Tamás Barnabás (Fidesz)  
Dr. Tapolczai Gergely (Fidesz)  
Dr. Vas Imre (Fidesz)  
Dr. Lanczendorfer Erzsébet (KDNP)  
Szűcs Erika (MSZP)  
Dr. Varga László (MSZP)  
Baráth Zsolt (Jobbik)  
Vágó Gábor (LMP)

#### **Helyettesítési megbízást adott:**

Talabér Márta (Fidesz) Bábiné Szottfried Gabriellának (Fidesz)  
Csizi Péter (Fidesz) távozása után Hirt Ferencnek (Fidesz)  
Dr. Vas Imre távozása után Rónaszékiné Keresztes Monika (Fidesz)  
Bús Balázs (KDNP) dr. Tapolczai Gergelynek (KDNP)  
Dr. Lanczendorfer Erzsébet (KDNP) megérkezéséig Székyné dr. Sztrémi Melindának (Fidesz)  
Dr. Stágel Bence (KDNP) Tamás Barnabásnak (Fidesz)  
Boldvai László (MSZP) dr. Varga Lászlónak (MSZP)  
Dr. Szanyi Tibor (MSZP) Szűcs Erikának (MSZP)

### **Meghívottak részéről**

#### **Hozzászóló**

Dr. Gáva Krisztián helyettes államtitkár (Közigazgatási és Igazságügyi Minisztérium)

(Az ülés kezdetének időpontja: 11 óra 7 perc)

### **Elnöki bevezető, a napirend elfogadása**

SNEIDER TAMÁS (Jobbik), a bizottság elnöke, a továbbiakban ELNÖK: Tisztelt Bizottság! Megállapítom, hogy a bizottságunk határozatképes, a helyettesítéseket majd szavazás előtt fogom ismertetni. Egy jó negyed órával ezelőtt körülbelül kiment egy sms, hogy még egy napirendi pontot felvettünk a bizottság munkái közé, azért gondoltam, hogy ne kelljen összehívni még egyszer a mai nap folyamán, ezért gondoltam, hogy meg tudjuk tárgyalni ezt a napirendi pontot is. Aki ennek fényében támogatja az így előkerült napirendet, az kérem, kézfelemeléssel jelezze! (Szavazás.) Egyhangú. Köszönöm szépen.

### **A büntető törvénykönyvről szóló 1978. évi IV. törvény és egyes törvények pénzügyi bűncselekményekkel összefüggő módosításáról szóló törvényjavaslat (T/3006. szám) (Általános vita)**

Soron következik a büntető törvénykönyvről szóló 1978. évi IV. törvény és egyes törvények pénzügyi bűncselekményekkel összefüggő módosításáról szóló, T/3006. számú törvényjavaslat. A kormány képviselőjében köszöntöm dr. Gáva Krisztián helyettes államtitkár urat, a Közigazgatási és Igazságügyi Minisztérium részéről. Tisztelt Államtitkár Úr! Öné a szó.

### **Dr. Gáva Krisztián szóbeli kiegészítése**

DR. GÁVA KRISZTIÁN helyettes államtitkár (Közigazgatási és Igazságügyi Minisztérium): Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Bizottság! Köszöntöm a bizottság tagjait. A törvényjavaslat kapcsolódik a Széll Kálmán-tervhez, amelynek kidolgozása során felmerült annak a lehetőségnek a megvizsgálása, hogy a táppénzcsalásokkal szemben van-e lehetőség egy hatékonyabb büntetőjogi védelemre.

A Közigazgatási és Igazságügyi Minisztériumnak a költségvetése kapcsolatos, a költségvetést érintő és büntetőjogi szankcionálást igénylő magatartásainak a megítélése és a Btk.-ban való megjelenítése tekintetében egyezett az elképzelés a Széll Kálmán-tervben megfogalmazottakkal, és ennek alapján nemcsak a társadalombiztosítást érintő és a Btk.-ban szankcionálandó magatartásokat generálisan a valamennyi, a költségvetést sértő magatartást kívánta egységesen szankcionálni. Ennek érdekében született meg ez a javaslat, amely a költségvetési csalás új tényállásának a megjelenítését tartalmazza. Ezzel foglalkozik jelentős része az előterjesztésnek. Ugyanakkor kifejezetten egy új tényállás is létrejön, amely a társadalombiztosítást leginkább érintő és leggyakoribb ilyen, büntetendő magatartások körét öleli fel. Ezek kisebb értékű csalásokat foglalnak magukban, amik eddig büntetőjogi szankcionálás alól mentesek voltak. Ez azt jelenti, hogy a kisebb kárt okozó, de tömegével előforduló, a társadalombiztosítás és a szociális ellátás rendszerét károsító jogsértő magatartásokkal szemben a költségvetés a visszaélés társadalombiztosítási, szociális vagy más jóléti juttatással vétség törvényi tényállása által lesz védett, amely a húszezer és kétszázezer forint közötti értékhatárokhoz igazodik, tehát ezen értékhatárok között elkövetett csalás esetében is kifejezetten a társadalombiztosítás, illetve a szociális ellátásrendszer károsító csalások esetében önállóan jelenik meg ez a tényállás, és önállóan szabályozza ezeket a magatartásokat, míg a Btk.-módosítás további része, ami konkrétan a költségvetési csalás címet is viseli, ez egységben összefoglalja azokat a csalási magatartásokat, amelyek a széttagoltság következtében lehetőséget adtak bizonyos esetekben a kibúvársra. A megfogalmazásban a lehető legabsztraktabb megjelölésre törekedtünk, és ez alkalmas arra, hogy kiiktasson számos visszaélési lehetőséget a szabályozásból, így a védelem hatékonysága

javuljon. Hogyha kérdések lesznek, azokra is szívesen válaszolok. Egyelőre előjáróban ennyit gondoltam elmondani a javaslatról.

ELNÖK: Köszönöm szépen, államtitkár úr. Kérdezem a képviselőtársaimat, ki kíván hozzászólni. Lakatosné Sira Magdolna képviselő asszonyé a szó.

### **Képviselői hozzászólások**

LAKATOSNÉ SIRA MAGDOLNA (Fidesz): Köszönöm a szót. Nagyon fontosnak tartom, hogy a kormány a költségvetés védelmének minden eddiginél nagyobb jelentőséget tulajdonít, hiszen a rendszerváltás óta eltelt idő történései bebizonyították, hogy a hazai költségvetés az átmenet, a változások legnagyobb vesztesévé vált. Kormányzati akarat többek között a táppénzcsalások, a rokkantsági nyugdíjra elkövetett csalások vagy az áfacsalások elleni fokozottabb és összehangolt védelemre törekszik. Az új költségvetési csalás törvényi tényállása megalkotásának célja, hogy következetesebbé és hatékonyabbá tegye a büntető törvénykönyvet a költségvetést károsító bűncselekmények vonatkozásában. A hatályos büntetőjogi szabályozás hangsúlyozza a bűncselekmény közvetlen jogi tárgyát, és az annak sérelmét jelentő elkövetési magatartást, például adókötelezettség megállapítása szempontjából jelentős tényre vagy adatra vonatkozó valótlan tartalmú nyilatkozat tétele.

A költségvetést megkárosító bűncselekmények jelentős számára tekintettel indokolt, hogy a jogalkotó immár magát a költségvetést állítsa a védelem fókuszába, és az elkövetési magatartást a lehető legabsztraktabb módon fogalmazza meg. Az új szabályozás így megszüntet számos kiskaput és visszaélési lehetőséget.

A törvényjavaslat kiküszöböli számos diszkriminációt, kettősséget, melyek egyes rokon büntetőjogi tényállásokra vonatkoznak. Így például a hatályos magyar költségvetés védelmében az objektív vezetői felelősség nem hívható segítségül, míg az európai közösségek költségvetésének védelmében igen. A kormány-előterjesztés többek között ezen indokolatlan diszkriminációt is kiküszöböli.

A költségvetési csalás új tényállása a bevételi oldalon a következő bűncselekményeket vonja össze. Adócsalás, munkáltatással összefüggésben elkövetett adócsalás, visszaélés jövedékkel, csempészet, áfára elkövetett csalás, csalás minden olyan esete, amely a költségvetés sérelmével jár. A költségvetési csalás a kiadási oldalon az alábbi bűncselekményeket vonja össze: jogosulatlan gazdasági előny megszerzése, az európai közösségek pénzügyi érdekeinek megsértése, a csalás minden olyan esete, amely a költségvetés sérelmével jár. A kormány-előterjesztésből bizottságunkat leginkább a társadalombiztosítási és a szociális ellátási rendszert kizáró bűncselekményre vonatkozó módosítások érintik, a kormány a kisebb vagyoni hátrányt okozó, de tömegével előforduló táppénzcsalások és például a rokkantsági nyugdíjra elkövetett csalások megelőzése, illetve szankcionálása érdekében megalkotja a visszaélés társadalombiztosítási, szociális vagy más jóléti juttatással vétség törvényi tényállását.

A fenti büntetőjogi tényállás megalkotására a célból kerül sor, hogy a társadalombiztosítási, különösen a szociális ellátó rendszert megkárosító magatartások esetében már akkor is lehetőség nyíljon a büntetőjogi szankcionálásra, ha az okozott vagyoni hátrány nem éri el a költségvetési csalás megállapításához szükséges értékhatárt. A bűncselekmény eredménye a kár, melynek alsó, illetve felső határa húszezer forint, illetve kétszáz ezer forint. A kétszáz ezer forintot meghaladó értékre elkövetett cselekmény esetében már egy másik bűncselekmény, az úgynevezett költségvetési csalás állapítandó meg.

A törvényalkotó az elkövetőket úgy ösztönzi az általuk okozott kár megtérítésére, hogy a büntetésük korlátlan enyhítésére ad lehetőséget a bíróságnak, ellentétben a korábbi szabályozással, mely körülmény a fenti esetben büntethetőséget megszüntethető okot jelentett.

A korlátlan enyhítés ugyancsak lehetőség, melynek során a bíróság a bűncselekmény tárgyi súlyához és az elkövetés körülményeihez képest mérlegelési jogkörében dönt a büntetés kiszabásáról. A törvényjavaslat szerint a visszaélés társadalombiztosítási, szociális vagy más jóléti juttatással vétség elkövetőjét a bíróság akár kettő évig terjedő szabadságvesztéssel is büntetheti. Mindezek alapján a bizottság szakpolitikusai általános vitára alkalmasnak találják, és támogatják a kormány előterjesztését. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Szűcs Erika képviselő asszonyé a szó.

SZÚCS ERIKA (MSZP): Köszönöm a szót, elnök úr. Én először kérdezni szeretnék, merthogy a kormánypárti oldal általános vitára alkalmasnak tartja, az rendben van, de mi még nem tartunk ott, hogy erről véleményt alkossunk.

A kérdésem szintén a társadalombiztosítási és szociális ellátásra vonatkozó csalásokra vonatkozik, a többi ebben az esetben a bizottság tárgykörén kívül van.

Az első kérdésem az, hogy milyen adatokra támaszkodnak. Vannak-e egyáltalán ilyen adatok? Én önkormányzati képviselő voltam, tehát találkoztam az önkormányzati működés kapcsán olyan határozatokkal, ahol jogosulatlanul felvett ellátás visszatérítéséről döntött az önkormányzat. Ez elenyésző volt egyébként az ügyek számához képest, mármint a szociális ellátási ügyek számához képest, a társadalombiztosítás és táppénzhez képest, gondolom, hogy van ellenőrzés, valamilyen módon van adatuk. Tehát az elkövetés nagyságrendje, az összeshez képest a felfedésnek az aránya és hát a visszakövetelés eredményessége tekintetében.

A második kérdésem ezekkel kapcsolatban, hogy van-e specialitása a cselekmények eloszlásának a társadalomban. Vagy ez teljesen mindegy, hogy milyen jövedelmi helyzetű, kis faluban, az ország melyik részén, vagy hát van-e valamilyen specialitása ezeknek a cselekményeknek?

És a harmadik, hogy mindezeknek az ismeretében alkotott-e valamilyen véleményt a jogalkotó arról, hogy az érintetteknek mi a motivációja, és hogyan minősíti ezeket a motivációkat.

Érintettnek tekintem azt, aki megkísérli a csalást, vagy azt is, aki közreműködik a táppénzben, az orvosok is.

Úgyhogy tisztelettel erre a három kérdésre, ha tud választ, meghallgatnám, és utána szeretnék mondani véleményt.

ELNÖK: Vágó Gábor képviselő úré a szó.

VÁGÓ GÁBOR (LMP): Köszönöm a szót. Akkor gondoltam, hogy jelentkezem, amikor Lakatosné Sira Magdolna képviselőtársam azt mondta, hogy itt az átmenet éveinek a költségvetés lett a legnagyobb vesztese. Hát nagyon sajnálattal tudom közölni, hogy lehet, hogy akkor más országban élünk, de itt a társadalom lett a legnagyobb vesztese, kettészakadt az ország társadalma végletesen, és ez a törvényjavaslat ezt a kettészakadtságot eléggé faramuci módon kezeli. Egyrésztől nagyon jó és örömdetes az, hogy végre a fehérgalléros bűnözésre keményebb válaszlehetőségeket ad az állam, másrésztől, amíg nem látjuk pontosan, hogy a szociális rendszer ellátásával hogyan, kik, milyen számban és hogyan élnek vissza, és ez mekkora kárt okoz a költségvetésnek, addig kissé előkészítetlennek érzem ezt a javaslatot. Azt látni, hogy valóban igaz az, hogy a jóléti rendszernek a kiskapuin többen próbáltak átjutni. Viszont meg kell vizsgálni azt, hogy ezek az emberek csak jószántukból vagy előre megfontolt szándékkal akarták a rendszer hibáit kihasználni, vagy igazából nem volt más lehetőségük az életben maradásra, mert a társadalom véglegesen kettészakadt, és egyszerűen se munkalehetőségük, se életlehetőségük, se perspektívájuk nincsen. Tehát, hogy

egyrésről jó és üdvözetes, hogy a kormány végre keményebben fellép a fehérgalléros bűnözés kapcsán, másrésről kérdőjeleket vet föl az, hogy kriminalizáljuk-e a szegénységet vagy csupán itt arról van szó, hogy a kiskapukat akarjuk bezárni, amik a tb-rendszeren vannak. Meg kell vizsgálni, hogy pontosan kik és milyen okokból élnek vissza ezekkel, vagy pedig ez a visszaélés csupán adminisztratív jellegű vagy valóban előre megfontolt szándékkal, tömegesen fordul elő. Hogyha ezeket az adatokat és számokat látjuk, és ezeket a tendenciákat látjuk, akkor sokkal jobb szívvvel lehetne ezt a törvényjavaslatot támogatni. Köszönöm a szót.

ELNÖK: Iván László professzor úré a szó.

PROF. IVÁN LÁSZLÓ (Fidesz): Olyan időponthoz érkeztünk, amikor hosszú évtizedek tapasztalatai alapján merem mondani mint ebben közvetlenül is érintett olyan szempontból, hogy gyakorló orvosként több területen is tapasztaltam, és éltem együtt bizonyos dolgokkal. Nem is nevezném ezt fehérgalléros bűnözés kérdésének, mert egészen más a fehérgalléros bűnözés. Ez a mindennapi életben olyan körülmények és viszonyok között kialakuló sajátosan károsító és nem kívánatos folyamatoknak a sokféle formáját jelentette, ahol nyilvánvalóan benne volt a protekcionizmus, benne volt a korrupció, a visszaélés lehetősége vagy a hálapénz-kérdésben évtizedeken keresztül szinte tehetetlen volt az ember, és benne volt mindaz a szenny, amit részben az évek alatt, évtizedek alatt nem rendezett viszonyok jelentettek. És hát az egész orvoslásnak, aki nem élt benne, nehezen tudja ezt megérteni, mert egyik oldalról az orvosnak a beteggé váló ember vagy a panaszos emberhez való viszonyának az alapvető feltétele az elhivatott orvos, aki segíteni igyekszik.

Na most ez nyilvánvalóan megnyilvánult abban is, hogy szerencsétlen ember, kimerült, kifáradt, igaz, hogy érdemi betegsége nincs, vegyük táppénzbe.

Soha nem felejttem el, amikor a '60-as évek elején nem volt jó néhány bányásztelepülésen orvos, körzeti orvos, és én Etes és öt csatolt községnek elvállaltam az orvoslását. Az egyetemet megkeresték, hogy ki az, aki erre vállalkozik. Én elvállaltam, és nagyon sok tapasztalatot nyertem, mert ezek a bányászok, akik ott például a műszakok során rettenetesen elhanyagolt körülmények között dolgoztak, történetesen ömlött rájuk a víz, gumioverálban, karbid lámpa mellett, tehát egy állandó veszélyeztetett helyzetben, rettenetes körülmények között dolgoztak, és mi volt a műszak végén... azonnal bementek a kocsmába, és amennyire lehetett, leitták magukat, és akkor eljöttek a rendelőbe, hogy akkor ők szeretnének egy kis pihenő pár napot kapni, és hivatkoztak arra, hogy már nem bírják ezt az életet másképpen. És nem egy ilyen helyzet volt, szerintem lenne most is, ha nem hoznánk megfelelő körültekintéssel valóban olyan törvénymódosítást, ami itt most megjelenik. És akkor az emberben viaskodott az, hogy most mit csináljon. Segítsek neki azzal, hogy felveszem, vagy azt mondom neki keményem, hogy maga ilyen vagy olyan csaló. Volt egy ilyen kolléga, aki utánam jött, azt szívlapáttal jól el is verték.

Szóval a mindennapi életben egészen másképp jelenik meg a szabályozás, meg az elhanyagolás, meg a törvényen belüli hézagoknak az ügye. Nyilvánvalóan, amit Thomas Mann mondott annak idején a dolgozatában, hogy „a törvény azért van, hogy áthágják”. Hát kérem szépen nincs olyan törvény, amit ne hágnának át, csak nyilvánvaló, hogy a károsodás és a kártétel, ami ebből következik, az mérlegelendő. És azért üdvözlöm én is tulajdonképpen ezt a módosítást, mert azért a protekcionizmusnak és a korrupciónak és a napi életben belüli jobbra nézés, balra nézés be fogja szorítani nyilvánvalóan, és óriási károk keletkeztek abból, hogy a munkával kapcsolatos viszonya az embernek független attól, hogy szegény vagy nem szegény. Egyébként nagyon érdekes, nem a legszegényebb munkás emberek, mezőgazdasági munkások mentek táppénzre elsősorban, hanem ezek az úgynevezett ide-oda sodródó, különféle emberek. Neme akarom megnevezni, milyen réteg vagy hogyan, de tény az, hogy óriási károkat jelentettek. És az orvoslás, az orvosok egy bizonyos része sajnos minden



szinten belement ezekben a nem kívánatos dolgokba, részben sajnálatból, részben pénzért. Szóval tarthatatlan.

Tarthatatlan. Ilyenkor persze lehet azt kérdezni és azt kérni, magam is azon vagyok mindig, hogy amennyire lehet, támasszuk alá azzal, hogy milyen felmérések mit mutattak ki, milyen régió, milyen embereket, biztos vagyok benne, hogy az országban mindenütt volt ezzel kapcsolatos probléma. Azért tartom nagyon fontosnak, hogy ezt most valamiképpen tényleg vigyük tovább, mert az egy másik dolog, hogy a szociális érzékenységünk, meg a szociális becsületünk, meg a lelki odafordulásunk az emberekhez, és a többi, egy másik feladatsort fog jelenteni, erkölcsileg és lélektanilag és orvoslásilag, egészségügyileg és egyaránt. Kell egy beépíthető, folyamatot szabályozó, egy moduláló valami, és azt hiszem, hogy ebben a módosításban ennek a lehetősége – jól lehet kemény dolgok is vannak benne, de – benne van.

Én melegen ajánlom mindannyiunk figyelmébe.

Egyetlen egy kérdésem lenne a referálóhoz, hogy ennek az egész módosításnak nagy a terítéke. Szóval sok mindent bevisz egy kalap alá: a differenciáláshoz szükséges szempontok kimunkálása folyamatban van-e, mert ez most már az alaptörvényünkhöz kapcsolódó, egyik sarkalatos törvényhez, gondolom, csatlakozik. Ha nem ahhoz csatlakozik, akkor egyelőre a meglévő alkotmányhoz kapcsolódóan, hogy a differenciálási lehetőségek megvannak-e vagy sem? Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm. Lakatosné Sira Magdolna képviselő asszonyé a szó.

LAKATOSNÉ SIRA MAGDOLNA (Fidesz): Én szeretnék egy megjegyzésre reagálni. Azt gondolom, hogy a költségvetés vesztesége okozza a társadalom kettészakadását és veszteségét, és az ország kettészakadását is. Ezt nem lehet csak kategorikusan kijelenteni, hogy a költségvetés vesztesége elhanyagolható.

A másik megjegyzésem pedig az lenne, hogy azokat az embereket, akik jogosultak az ellátásokra, nem kell attól félni, hogy elveszítik az ellátásukat. Itt a csalókról van szó, akik visszaélnak a helyzetükkel. Köszönöm a szót.

ELNÖK: Kérdezem, kíván-e valaki hozzászólni. *(Nincs jelentkező.)* Amennyiben nem, akkor még nekem volna néhány kérdésem államtitkár úr felé.

Illetve egy nagyon egyszerű, rövid megjegyzésem a képviselő asszony felé, hogy azért az egykulcsos adórendszer – véleményünk szerint – ami itt a társadalom kettészakadását eredményezte, és a költségvetésben 380 milliárd forintos hiányt eredményezett ebben az évben. Tehát nyilvánvalóan az egy komoly probléma, ami látszik a különböző megszorító intézkedéseken. Visszatérve az előttünk lévő büntető törvénykönyvről szóló javaslatához, az egyik szemem sír, a másik nevet, mert annak mindenképp örülök, hogy egy szigorítás felé megy el a törvényjavaslat, viszont egyrészt szeretnénk egy kicsit komolyabban is szigorítani, másrészt viszont aggályok is felmerülnek bizonyos kérdésekben.

Az egyik az, hogy a húszezer forint alatti károkozás esetében gyakorlatilag nincsen semmilyen szankció a törvényjavaslatban. Mi úgy gondoljuk, hogy erre is kellene valamit kitalálni. Nyilvánvalóan nem két év szabadságvesztésre gondolok egy ilyen esetben, de az, hogy ne kapják huzamosabb ideig egy ilyen kisebb csalás után a szociális jellegű járadékokat vagy támogatásokat, az elvárható lenne véleményem szerint, úgyhogy én mindenképp megfontolás tárgyává szeretném tenni, hogy lépünk-e ez irányba is, és aki húszezer forint alatti bűncselekményt követ el vagy szabálysértést, nevezzük ahogy kell, ezt pontosan, az is büntethető legyen, és már csak azért is, mert sokszor az öregségi nyugdíjminimumhoz van kötve különböző kisebb jellegű juttatásoknak a kifizetése. Akár egy rendkívüli segély, egy

fűtéstámogatás, lakbértámogatás, ugye sokféle jogcímen adnak, főleg az önkormányzatok támogatásokat. Ami viszont nem éri el a húszezer forintot, adott esetben.

A másik, ami viszont problémát vet fel a számomra, hogy ez alapján a törvényjavaslat alapján nyilvánvalóan el lehet járni a köztisztviselőkkel szemben, a közalkalmazottakkal szemben, akik így vagy úgy, de vagy tudomást szereznek esetleg ilyen bűncselekményekről vagy éppenséggel nem biztosak egy ilyen bűncselekménynek az elkövetésében, nem tesznek adott esetben még bejelentést, de mondjuk valaki hamarabb értesül róla, és akkor innen kezdve ez a közalkalmazott, köztisztviselő, jegyző – mondjuk – ugyancsak két év szabadságvesztéssel büntethető. Tehát ez számomra eléggé aggályos, és főleg azért, mert tudjuk jól, hogy milyen sok ilyen apró ügy található az önkormányzatoknál. Hatalmas a leterheltség azért, hogy mindennek utána lehessen járni. Itt szerintem nagyon könnyen bele lehet esni abba a hibába, egy köztisztviselőnél, egy jegyzőnél, hogy ő is gyakorlatilag beleesik abba, hogy tévedésben tart valakit annak kapcsán, hogy most történt-e ilyen jellegű bűncselekmény. Én nagyon nem szeretném, hogyha tényleg ilyen apró vagy a leterheltségből fakadó hibák miatt, mondjuk itt a jegyzők, meg a közalkalmazottak sorra mehetnének két év szabadságvesztésre. Tehát esetleg el kellene gondolkodni azon is, hogy nem kellene-e esetleg pontosítani a törvény szövegét, vagy mást alkalmazni ezekre a területekre. Persze hozzá kell tenni, hogy nyilvánvalóan ott is lehetnek bünelkövetők, és összejátszhatnak a lakossággal, és mégis megadják a különböző támogatásokat. De mondom, én is nyolc évig voltam önkormányzati képviselő, tehát eléggé jól láttam egy megyei jogú városban, hogy milyen sok ilyen jellegű ügy van, és milyen könnyen lehet tévedni is adott esetben, ezért ezt a büntetést én szigorúnak tartanám ezeknél a személyeknél.

Úgyhogy nekem főleg ez a két aggályom volt, erre szeretném, ha kapnék választ. Köszönöm szépen.

Kérdezem, van-e még valakinek hozzászólási szándéka. *(Nincs jelentkező.)* Amennyiben nincs, akkor államtitkár úré a szó.

DR. GÁVA KRISZTIÁN helyettes államtitkár (Közigazgatási és Igazságügyi Minisztérium): Köszönöm szépen a szót. Azt mindenképpen el kell mondanom, hogy a Széll Kálmán-tervnek a részeként jelenik meg ez a törvényjavaslat, és szintén a Széll Kálmán-terv részét képezi annak az ellenőrzési rendszernek az átalakítása, amely egy közigazgatási hatósági úton ellenőrzi ezeket az orvosszakmai döntéseket, hogy ezeknek a megfelelősége a szakmai kritériumoknak megfelelt-e, és nem merülhet-e fel valami ezzel kapcsolatos szabálytalanság vagy visszaélés. Tehát alapvetően ez első körben egy közigazgatási, igazgatási úton kezelendő. Az erre vonatkozó új ellenőrzési rendszer kidolgozása folyamatban van a Nemzeti Erőforrás Minisztériumban.

A büntető törvénykönyv feladata az ultima ratio, tehát, amikor már más igazgatási jellegű jogalkalmazás segítségével már nem lehetséges a visszatartó erőt produkálni, illetőleg olyan szintű, olyan mértékű a jogsértés, hogy ahhoz már ténylegesen egy bűncselekménnyé nyilvánítás és egy büntető törvénykönyvi szankciónak kell kapcsolódnia.

Mi azt gondoljuk, hogy az ilyen kisebb értékű elkövetésekre semmiképpen nem lehet indokolt egy két évvel fenyegetett vétségi tényállásba beemelni ezeket.

Az elnök úr felvetésére válaszolva idekapcsolnám azt is, hogy a 309. szakaszban tényállásnak feltétele a csalárdság, szándékosság. Tehát, aki véletlenül nem veszi észre - egy ön által említett ügyviteli alkalmazott, egy közigazgatási szakember -, hogy itt konkrétan egy bűncselekményről van szó, akkor ő semmiképpen nem vonható ez alá a tényállás alá. A tényállás alá a tévedésben tartás, illetve a tévedésbe ejtés, ezek mind aktív szándékos magatartást feltételeznek, tehát ezzel kapcsolatban itt nem merül fel az ön által felvetett probléma.

Az adatokkal kapcsolatosan: ezeknek a bűncselekményeknek a jellemzője, a csalási, és főleg a táppénzzel kapcsolatos csalásoknak az egyik sajátossága a magas látencia. Egyébként megemlíteném, hogy itt általában mindig a táppénzcsalásokat szokták mondani ennek kapcsán, de azért itt szerintem sokkal jelentősebb területet képez például a rokkantsággal kapcsolatos elkövetési magatartás. Ezekre vonatkozóan is azt tudom válaszolni, hogy mivel önállóan ez tényállásként most jelenik meg a büntető törvénykönyvben, tehát kifejezetten a tb és a szociális ellátórendszerrel szemben elkövetett csalások, ezért a bűnügyi nyilvántartásban erre vonatkozóan kifejezett adat nem is tud megjelenni, mivel ott csak a már meglévő büntető tényállásokkal kapcsolatos adatok szerepelnek. Ugyanakkor ismeretesek a Nemzeti Erőforrás Minisztériumának a tapasztalataiból is, az ő általuk szolgáltatott adatokból, hogy mekkora lehet ezeknek az aránya.

Igazából most fog kiderülni pontosan, hogy mekkora részt is képviselnek ezek az elkövetési magatartások a csaláson belül, hiszen most már egy önálló tényállásban fog megjelenni ez az elkövetési magatartás.

A motivációja nyilvánvalóan az elkövetőknek az anyagi haszonszerzés, és ezt is célozza maga a törvényjavaslat is, hogy ezt a haszonszerzést elkerüljük, illetve megóvjuk a költségvetésnek az egyensúlyát, a költségvetésnek az épségét e tekintetben.

Nyilvánvaló, hogy, ahogy a Vágó képviselő úr is említette, ebben különböző szempontok játszanak szerepet, van, aki akár megélhetési okokból követi el ezt – most már – bűncselekményt, van, aki esetében viszont nem állnak fenn ezek a feltételek. Ez elég széles szórást mutat a mi tapasztalataink szerint. Ismerjük azokat a rokkant kártyával parkoló luxusautós úriembereket, akik két méteres és 120 kilós fiatalemberek, és nem úgy tűnnek mint akik jogosultak lennének egy ilyen kedvezménynek a használatára.

A differenciálási lehetőségekről. Úgy gondolom, hogy a javaslat célja is az eddigi széttagolt szabályozásnak az egységesítése és ennek épp az a célja és szándéka, hogy növelje a hatékonyságát a bűncselekmények felderítésében. A korábbi, ehhez képest legalábbis nem elég absztrakt és - nem mondanám, kicsit erős lenne, de kicsit – kazuisztikus szabályozásnak is a javaslathoz képest, legalábbis annak nevezhető, ott előfordulhatnak olyan kiskapuk, olyan kerülő utak vagy surranó pályák, ahol az elkövetők a szankcionálás alól meg tudtak menekülni. A differenciálás itt igazából a bíróságok által érvényesíthető, a gyakorlatban kell majd kialakítani azt, hogy hogyan veszik számításba, milyen súllyal esik majd a latba a konkrét elkövetési magatartásoknak a megítélése. Azt hiszem, hogy nagyjából válaszoltam a kérdésekre.

ELNÖK: Köszönöm. Szűcs Erika képviselő asszonyé a szó.

SZÚCS ERIKA (MSZP): Köszönöm szépen, elnök úr. Akkor most folytatnám. Végül is a válasz visszaigazolta azokat az aggályokat, amik nekem ezzel kapcsolatban voltak. Én nem osztom Iván képviselőtársamnak a nagyvonalúságát ebben az ügyben. Hogy itt nem kellene egy kicsit alaposabban végiggondolni a dolgot. Tudom én, hogy miről van szó. Még egyszer mondom, találkoztam ilyen ügyekkel, ahol az önkormányzat közgyűlése egyhangúlag hozta meg a határozatokat a visszakövetelésről. De egy: elhangzott, hogy rendkívül magas a látencia.

Nekem az a problémám ezzel most már sokadik ügyben, hogy nyilvánvalóan egy nagyon komoly társadalmi problémahalmaz, amelyekre úgy születnek megoldások, hogy a városi legendákra alapozunk. Amelyeknek mindig van igazságmagva, félreértés ne essék. Tehát ott ott vannak azok a konkrét tapasztalatok, amikkel egyenként találkozunk, csak aztán ebből egy olyan öszkép lesz, hogy ezt esetleg kivetítjük olyan nagyságrendűre, ami messze nem igaz, és erről nem próbálunk meggyőződni. Tehát itt elhangzott az érvelésben, hogy most fog majd kiderülni. Most fog kiderülni. Én azt gondolom, hogy itt olyan nagyságrendű

érintetti körről lehet szó, ahol a „most fog kiderülni”, vagy most mondjuk rá, ugye táppénzcsalónak nevezzük vagy szociális ellátással visszaélőnek, ami, azt gondolom, nem igazán megengedhető.

De az igazi probléma ezzel az üggyel kapcsolatban nekem az, hogy én a szankciónak sohasem voltam ellene, ha az embereknek valós választási lehetősége van. És nem azt választja, ami a közösség és az ő egyébként, személyesen is a jobb érdeke, hanem megpróbál a könnyebb úton érvényesülni. Akkor nincsen semmi akadály.

De ugye itt elhangzik, hogy anyagi haszonszerzés. Igen, csak nem mindegy, hogy mihez képest. Ön is mondta, hogy megélhetési problémák miatt. Vagy Iván képviselőtársam, hogy az orvos megsajnálta azt a bányászt, aki – ön mondta – embertelen körülmények között teljesen kimerült. Na most igaza volt, hogy megsajnálta, és nem küldte vissza a bányába, hogy esetleg egy tömeges balesetet okozzon, vagy nem igaza? A szabályozás volt rossz, ami nem engedte meg, hogy ilyen esetben legyen egy nap pihenője vagy egy hét pihenője? De most ebbe a kérdésbe ne menjünk bele, csak jelezte itt a felvetett élethelyzet is, hogy azért ez nem olyan egyszerűen eldönthető dolog, mint ahogy a jogszabályban le van írva, hogy jár, nem jár, kész, tessék menni dolgozni. Én úgy gondolom, hogy itt az alapvető probléma az, hogy az egyébként sok tekintetben célszerű, meg támogatható büntetőjogi változtatás, szankcionálás, szigorítás, egyértelművé tétele a költségvetés érdekének nem párosul, nem látszik, hogy emellett lesz alternatíva. És azt fogjuk mondani, hogy igen, te vagy a felelős, mert ezt is választhattad volna, de nem ezt választottad. Miért olyan fontos ez? Azért, mert én azt tapasztalom, az országot járva, hogy a legreménytelenebb helyzetbe kerülteknél az ilyen típusú szabályozás nem a jogkövetést kényszeríti ki, hanem a nem jogkövető magatartásnak az adott közösség általi elismerését, sőt tömeges követését. Tehát nem itt, hanem másutt, a társadalom egészét érintve, veszélyesebb helyeken fog felszínre kerülni az, hogy nincs alternatíva. És ha ezt az eszközt nem használhatja, akkor fog használni mást arra, hogy a mindennapi megélhetését biztosítsa.

És ezek most nem légből kapott dolgok, mert voltam több olyan konzultáción, ahol ezt a dolgot észlelni lehetett, hogy a totálisan reménytelen helyzetbe került csoportok számára innentől kezdve nem a jogkövetés az érték, hanem akkor másfajta jogtalansággal, de megpróbálják a fennmaradást biztosítani. Tehát ezért lenne fontos, hogy miközben a szankciókat tisztábbá tesszük - és nem akarom mondani, hogy mi a törvényjavaslat célja -, a másik oldalon a valódi alternatíva is épüljön, mert abból valóban egy jogkövetőbb magatartás, egy köz érdekeit jobban szolgáló életvitel várható. Ellenkező esetben viszont szerintem az eddiginél is súlyosabb konfliktusoktól nemcsak a költségvetés fog károsodni, hanem lehet, hogy családok és emberek is.

Ezért azt most én így önmagában támogatni nem tudom. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm. Én is szeretnék néhány szót szólni, ha nincs más hozzászóló. De van, megadom a szót Székyné Sztrémi Melinda képviselő asszonynak.

SZÉKYNÉ DR. SZTRÉMI MELINDA (Fidesz): Köszönöm szépen. Én csak nagyon röviden szeretnék reagálni Vágó Gábornak és Szűcs Erika képviselők mondataira, amik bennem elég furcsa képet keltettek két szempontból. Az egyik, hogy akkor ez azt jelenti, hogy hunyjunk szemet, hát jó, hát hadd csinálja, legyen törvénytörő? Mert nekem ezekből a mondatokból ez derült ki, hogy engedjük már szegényt, mert úgyis megélhetési bűnöző, meg úgyis bajban van. Én ezt sem magánemberként, sem jogászként, sem semmilyen esetben nem tudom elfogadni, hogy törvényalkotó és bárki is kimondjon olyat, hogy hát hunyjunk szemet bizonyos szabályozás be nem tartása esetén azért, mert ő ilyen vagy olyan. Én ezt nem tudom elfogadni.

A másik pedig, az derült ki számomra, mintha azok, akikre majdan ez a Btk.-módosítás vonatkozik, akiről most tudunk akár városi zuhanyhíradóból, akármiből, mert bizonyítékot nem tudtunk találni, mert nem volt hozzá szabályozás, ezek mind, kizárólag nagy többségben a szegény emberek köréből származnának. Én pont az ellenkezőjét tapasztalom. Én is önkormányzatban dolgozom, meg van információm. Pontosan, hogy nem. Pontosan azok a minden hájjal megkent emberkéek használják ki ezeket a lehetőségeket és élnek vissza vele, akik nem a szegény rétegekből származnak, hanem ahogy itt elhangzott a kormány részéről is, olyan autókkal, olyan telefonnal közlekednek. Az önkormányzat szociális irodájának ügyintézői nem egyszer, nem kétszer jeleznek olyat vissza, hogy bekiabál az ügyfél, hogy igyekezzen már, mert lejár a parkolóórám. Szóval itt, azt gondolom, hogy nem erről van szó. Tehát nem a rászorultakat fogja ez majd sújtani, hanem végre megpróbál rendet tenni ez a törvénymódosítás. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Vágó Gábor!

VÁGÓ GÁBOR (LMP): Először is szeretném Székyné dr. Sztrémi Melinda félelmeit eloszlatni, tehát egy jogkövető magatartást várunk el mindenkitől, csak látni kell, hogy hogyan, milyen folyamatok mennek a társadalomban. Egyrészt beszéltem erről a kettészakadásról, ami a rendszerváltáskor elkezdődött, és véleményünk szerint az önök egy éve alatt drasztikusan tovább nőtt a különbség a különböző társadalmi osztályok között, emellett az önök egy éve alatt folyamatosan épül le a szociális állam, beszélni fogunk ma arról, hogy még a mostani, a még fél évig érvényes alkotmányból is vegyük ki a szociális biztonsághoz való jogot, és hogyha ezekkel párhuzamban tesszük azt a dolgot, amiről önök beszélnek, hogy a kisebb, akár már az életminimumot garantálni képtelen szociális állam mond, még inkább szigorítsunk, az vet fel némi problematikát.

Hogyha azt mondaná a Fidesz, hogy itt egy olyan szociális állam, amely biztosítani tudja minden állampolgárának a lakhatást és az életszínvonal minimális szintjét, akkor teljes mértékben erkölcsileg is maximálisan elfogadható. És most is úgy gondolom, hogy erkölcsileg elfogadható az, amit önök cselekszenek, csak látni kell azt, hogy mi lesz ennek a végeredménye. Volt egy ok, sokan visszaéltek a jóléti rendszerrel, ami most leépül folyamatosan, és utána ezek a visszaélési lehetőségek megszűnnek, és akkor ott jön a következő lépés, hogy akkor hogyan ad enni a szegény ember a családjának, merthogy munka nincsen. Én nem azt mondom, hogy ez jó, hogy táppénzcsaló volt, ne legyen táppénzcsaló, sőt minden egyes lehetőséget meg kell szüntetni, csak lássuk meg, hogyha az állam nem lép a másik oldalon emellett a szigorítás mellett, nem bővíti a jóléti államot, akkor pedig az lesz belőle, hogy ezentúl tyúktolvaj lesz, ami még inkább helyben a bűncselekmények számát növeli, még inkább növeli helyben a konfliktusokat, és ezzel kellene kezdeni valamit.

Én nem mondom, ha a táppénzcsalás nem elítélendő dolog, viszont azt kell látni, hogy amíg nincsenek pontos adatok erre nézve, addig nagyon könnyű a sötétített ablakos, mercedeses, BMW-s figurákra mutogatni, lehet, hogy ilyenek is vannak köztük, csak jó volna látni ezeket az adatokat, amire valamifajta fél kérdést feltettem, illetve Szűcs Erika képviselőtársam konkrétan is rákérdezett, hogy ezeket jó volna látni. És akkor tényleg tisztábban látnánk. Sok olyan érv, amit most felhoztam, hogyha látnánk a pontos adatokat, megcáfolva lenne, és akkor nem hoznám fel ezeket. Hogyha ezeket láthatnánk, akkor könnyebb volna a döntés ebben a kérdésben.

ELNÖK: Köszönöm. Szűcs Erika képviselő asszonyé a szó.

SZŰCS ERIKA (MSZP): Köszönöm szépen, elnök úr. Természetesen én nagyon hangsúlyoztam az alternatíva kérdését, tehát egyáltalán nem azt mondtam, hogy szemet lehet

hunyni, hanem meg kell nézni azt, amikor nincs alternatíva, és itt a táppénzcsalást vegyük le, bár meglep, mert minden más kutatás, ami létezik, és erre irányult, az éppen azt mutatta, hogy a munkavállaló nagyon félti a munkahelyét, és nem nagyon vannak a munkavállalók abban a helyzetben, hogy hosszú ideig álbetegségekkel odahaza legyenek anélkül, hogy ne veszélyeztetnék az állásukat, tehát ez egy másik kör. Természetes, hogyha most épül ki az az ellenőrzési rendszer, akkor ki lesz szűrve, de én nem gondolom, hogy ez olyan nagyságrend, de mindenféle csalást ki kell iktatni. Én sokkal inkább azzal a problémakörrel próbáltam meg foglalkozni, amit Vágó képviselőtársam is mondott, hogy jóléti rendszer leépülésével, ott, ahol semmilyen más lehetőség nincs, ott nagyon veszélyes tendenciák lesznek, ha az állam nem finanszírozza a megélhetést a minimális szinten sem, ami az eddigi alkotmányban is benne van, akkor az uzsorások és a bandagazdák fogják ezeket a közösségeknek a minimális megélhetését megszervezni. Az pedig hát, őszintén szólva nem hiszem, hogy a helyzet javulását, sokkal inkább a romlását fogja eredményezni. Tehát én azt gondolom, hogy ezért kellene ezt egy picit differenciáltabban látni. És nem véletlenül kérdeztem, hogy van-e területi, társadalmi csoportbeli koncentrációja az ilyen eseteknek, vagy egyáltalán nyomára lehet-e jutni az ilyesminek, mert miután az ország valóban jelentős mértékben megosztott, kettészakadt vagy akár háromfelé is, mert szerintem már többfelé esett szét, egy megoldás általában nem jó, még ha a probléma ugyan annak is látszik, annak a kezelésére, valószínűleg az egyik társadalmi csoport felé ez kielégítő, a másik mellé meg még kellene tenni mást is. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Tamás Barnabás képviselő úré a szó.

TAMÁS BARNABÁS (Fidesz): Köszönöm szépen. Elnök Úr! Tisztelt Bizottság! Nem kívántam hozzászólni, de hát itt most arról beszélünk, hogy egyféle jog és kétféle ember él ebben az országban. Van, akire vonatkoznak a dolgok és van, akire nem. Felejsük már el ezt a megélhetési bűnözési dolgot! Nincs ilyen! A bűnöző az bűnöző. Ha kicsi, ha nagy, ha mozdonyiszóke, ha piros, ha kék, ha sárga. Ezt tudomásul kellene venni, hogy egyféleképpen lehet ebben az országban élni. Szociális háló bővítéséről meg akkor beszéljünk, ha van a kalapban szociális dolgokra kiadás. Most éppen azt akarjuk visszafogni, hiszen bűnözői szintre fejlesztették a szociális dolgokat, hiszen már mindenki valamilyen úton-módon ki akar bújni a munka végzése alól. Hát ezt valahol törvényekben szabályozni kell, valamint azt is szabályozni kell, hogyha elkövetnek egy bűncselekményt, és most ez lehet a társadalomnak azon a szintjén, amilyen szinten a társadalomban tényleg az éhezés jelen van vagy nincs jelen, de azért az ne jogosítson már fel senkit arra, hogy nekem van 3-5-6 eltartottam, legyen az gyermek, nagyszülő vagy bárki, és akkor ez engem megélhetési bűnözésre kell, hogy sarkaljon, sőt mi több, mondjuk ki itt Magyarországon, hogy ilyen nincs. És remélem, hogy a tisztelt képviselőtársaim sem így értik. Köszönöm.

ELNÖK: Köszönöm. Vágó Gábor képviselő úré a szó.

VÁGÓ GÁBOR (LMP): Nagyon gyorsan: abbéli reményét, hogy nem így értjük, csak igazolni tudom. Nem így értjük, viszont egy fontos dolgot fel kell mellé mutatni. Alternatívákat. Alternatívákat a megélhetésre, és nagyon úgy tűnik, hogy a kormány cserben hagyja a vidéket és a leginkább leszakadó embereket, és erre kellene valami megoldást találni, és nemcsak a tüneti kezelést, hanem gyökeres kezelésre van szükség.

ELNÖK: Köszönöm, Lakatosné Sira Magdolnái a szó.

LAKATOSNÉ SIRA MAGDOLNA (Fidesz): Bár már én sem szerettem volna hozzászólni, csak nem értem. Nem látjuk a valós problémát? Itt nem azokról az emberekről van szó, akiknek ez az egyetlen lehetőségük a megélhetésre. Nem ők a csalók, hanem azok, akik Mercivel járnak a 28500 forintért. És a kimutatható jövedelmük meg nulla. Köszönöm a szót.

ELNÖK: Köszönöm. Akkor most magamnak adnám meg a szót. A Jobbik nem abbéli aggályait osztja az ellenzéknek, amelyek már itt elhangzottak, bár az is realitás, hogy valóban nem nagyon teremődik munkahely és megélhetési lehetőségek ezeknek a rétegeknek, tehát ez nyilván probléma, de ez a törvényjavaslat végül is nem erről szól. Nekem továbbra is az az aggályom, hogy a köztisztviselők esetében, közalkalmazottak esetében egy köztisztviselőnek adott esetben bizonyítania kell, hogy őt nem tévesztették meg. Vagy éppen megtévesztették egy ilyen eljárás során. Tehát hogyha lakbértámogatást adnunk valakinek, és fél éven keresztül egy olyan személynek megy ez, aki nem lett ellenőrizve egy közalkalmazott részéről, akinek ki kellett volna mennie, akkor teljesen logikus, hogy bizony ő is a törvény hatálya alá kerülhet, és neki bizonyítania kell, hogy én elmulasztottam, nem volt időm, nem tudtam kimenni, megszemlélni ezt, hogy valós adatokat közöltek-e. Tehát én továbbra is fenntartom az aggályomat, és ezért problémás számomra ez a törvényjavaslat amellelt, hogy még szigorítanék is, ahogy elmondtam, hogy ezt nem látom pontosan leszabályozva. A közalkalmazottak, köztisztviselők valamilyen védelmét.

Kérdezem, kíván-e még valaki hozzászólni. *(Nincs jelentkező.)* Akkor államtitkár úrnak megadom a szót.

DR. GÁVA KRISZTIÁN helyettes államtitkár (Közigazgatási és Igazságügyi Minisztérium): Igen, csak röviden. Nyilvánvalóan politikai állásfoglalásokba nem szeretnék belemenni. Az előzőekben elhangzottakhoz annyit tennék hozzá, hogy azt gondolom, hogy a szociális ellátórendszernek nem része a jogtalanul igénybe vett szociális ellátás. A Btk. csak ezt szankcionálja, semmi mást. A másik dolog pedig, amit az elnök úr felvetett, tehát a bizonyítási teher mindig a hatóságé. Tehát a köztisztviselő szerepét ebből a szempontból teljes hitelt érdemlően a hatóságnak kell bizonyítania, hogy mondjuk összejátszott a kérelmezővel. Attól, hogy egyszer nem ment ki ellenőrizni, annak lehet különféle indoka, az önmagában még nem jelenti, hogy összejátszott a kérelmezővel mondjuk adott esetben, hanem azt tényszerűen kell bizonyítania a rendőrségnek vagy a vádhatóságnak, hogy ténylegesen összejátszott a kérelmezővel. Úgyhogy szerintem ennek a feltételei elég szigorúak arra vonatkozóan, hogy pusztán egyszerű szakmai hibából büntetőjogi felelősségre vonás alá ne kerüljön egy-egy ilyen köztisztviselő.

ELNÖK: Köszönöm. Szavazás következik, de előtte a helyettesítéseket ismertetném: Talabér Mártát Bábiné Szottfried Gabriella helyettesíti, Csizi Pétert távozása után Hirt Ferenc, Vas Imrét távozása utána Rónaszékiné Keresztes Monika helyettesíti, Bús Balázst Tapolczai Gergely, Lanczendorfer Erzsébetet megérkezéséig Székyné dr. Sztrémi Melinda, dr. Stágel Bencét Tamás Barnabás, Boldvai Lászlót Varga László helyettesíti és dr. Szanyi Tibort Szűcs Erika helyettesíti.

### **Határozathozatal**

Akkor szavazás következik. Aki a T/3006-os számú törvényjavaslatot általános vitára alkalmasnak tartja, az kérem, kézfelemeléssel jelezze. *(Szavazás.)* 16 igen. Aki nem? *(Nincs jelentkező.)* Tartózkodás? *(Szavazás.)* 7 tartózkodással a bizottság általános vitára alkalmasnak tartja a törvényjavaslatot.

Most javaslom, hogy többségi előadót állítsunk. Ki kívánja elmondani a többségi véleményt? Lakatosné Sira Magdolna. A kisebbségi vélemény pedig megosztható, Szűcs Erika és Sneider Tamás. Köszönöm. Ezzel a napirendi pont végére értünk.

**A Magyar Köztársaság alkotmányáról szóló 1949. évi XX. törvénynek az Alaptörvénnyel összefüggő egyes átmeneti rendelkezések megalkotása érdekében szükséges módosításáról szóló törvényjavaslat (T/3199. szám) (Lázár János és dr. Balsai István (Fidesz) képviselők önálló indítványa) (Általános vita)**

Soron következik a Magyar Köztársaság alkotmányáról szóló 1949. évi XX. törvénynek az Alaptörvénnyel összefüggő egyes átmeneti rendelkezések megalkotása érdekében szükséges módosításáról szóló T/3199. számú törvényjavaslat. Az előterjesztők képviselőjében Tapolczai Gergely képviselő úr.

#### **Dr. Tapolczai Gergely szóbeli kiegészítése**

DR. TAPOLCZAI GERGELY (Fidesz): *(Hozzászólását jelnyelvi tolmács fordítja.)* Köszönöm a szót. A Magyar Parlament elfogadta az új alaptörvényt, amely 2012. január 1-jétől lép hatályba, de addig is vannak olyan helyzetek, szituációk, amit rendezni kell az átmeneti időszakban. Ennek a javaslatnak két fontos része van. Az egyik az Alkotmánybíróság létszámának a növelése. Tehát a hatékonyabb munka biztosítása. És már januári hatálybalépés előtt meg tudják kezdeni a megnövelt létszámmal a munkát.

A másik javaslat, hogy a fő szabály érvényesíti azt, hogy az jogosult a nyugdíjra, aki elérte az öregségi nyugdíj korhatárát. Tehát a módosítás lehetővé teszi a nyugdíj kiterjesztésének a lehetőségét, például a nők fokozottabb védelme érdekében. Azokat is figyelembe veszi a javaslat, akik az öregségi nyugdíjkorhatárt még nem töltötték be és nyugellátásban részesülnek. Az ő esetükben is lehetővé teszi a rendszer átalakítását a javaslat. Más típusú ellátás, szociális ellátás, társadalombiztosítási ellátás formájában, vagy visszavezeti őket a munkaerőpiacra. Hogy ne csak arról szóljon az egész, hogy minél több ember kapjon támogatást, hanem minél több ember kapjon munkát is, és ezáltal biztosítja az ő megélhetésüket. Ez a javaslat lényege. Köszönöm.

ELNÖK: Köszönjük. A kormány képviselőjében újból az államtitkár úrnak adnám meg a szót.

DR. GÁVA KRISZTIÁN helyettes államtitkár (Közigazgatási és Igazságügyi Minisztérium): Az a furcsa helyzet állt elő, hogy a javaslatról ezekben a percekben tárgyal az Alkotmányügyi bizottság, aki dönt a tárgysorozatba-vételről, itt pedig az általános vitára való alkalmasságról kellene beszélni. Én e tekintetben annyit tudok nyilatkozni, hogy a kormány alapvetően egyetért és támogatja ezt az előterjesztést, a részleteket pedig majd az általános vitában kívánjuk ismertetni a képviselőkkel.

ELNÖK: Köszönöm. Kérdezem képviselőtársaimat, ki kíván hozzászólni az alkotmánymódosításhoz. Vágó Gábor képviselő úré a szó.

#### **Képviselői hozzászólások**

VÁGÓ GÁBOR (LMP): Köszönöm. Szerintem a bizottságunk tárgykörébe itt az Alkotmánybíróság létszáma nem igazán tartozik, tehát a másik részletre fókuszálnék. A helyzet az, hogy nagyon úgy látszik, hogy ma semmilyen szociális szerzett jog nincsen biztonságban és a Fidesz a nyugdíjasszát a mindenkori pénzes zsákjának tekinti. Tehát az új alkotmányba már nem került be garanciálisan a szociális biztonsághoz való jog, és most a régeből is gyökeresen kiirtanák. Tehát az látszik, hogy azért, hogy a kormány minél hamarabb



pénzhez jusson, ezért szerzett jogokat szüntet meg. Magával a céllal egyetértünk, hogy minél több rehabilitált ember jusson ki a munkaerőpiacra, és ott dolgozni tudjon, tudjon hozzátenni az országhoz.

Viszont azt kell látni, hogy amíg ilyen katasztrofális helyzetbe hozták a munkaerőpiacot, és folyamatosan nő az állásnélküliek száma, és csökken a munkahelyek száma, akkor eléggé faramuci egy olyan helyzetet teremteni, hogy itt vannak a rokkant emberek, és dolgozzatok, ahogy tudtok. Mert való igaz, hogy van lehetőség arra, hogy utána a különböző kedvezményekkel rávegyék a munkáltatókat arra, hogy talán jobb volna rehabilitált embereket alkalmazni, de mint ahogy Kaufer Virág képviselőtársam is bemutatta, amikor a múlt héten kerekesszékebe ült, hogy csak az, hogy az otthonából eljusson ide, a Parlamenthez, az majdnem három óra volt, tehát itt eléggé nagy infrastrukturális akadályok vannak a rehabilitált emberek előtt, hogy munkát vállaljanak, másrészt nincsenek meg azok az intézményi, jogi garanciák, hogy hogyan lesz nekik biztosan munkájuk, és hogy nemcsak járadékadász alapon fogják őket alkalmazni a cégek, hanem valóban hozzá tudnak majd tenni a nemzetgazdasághoz, tehát itt a rehabilitált munkavállalók terén van egy eléggé erős fenntartásunk. Mivel nincs meg az az alap, a munkaerő-piaci bumm, ami miatt azt tudnánk mondani, hogy biztos hogy lesz munkahelyük, és nyugodtan ezt az ellátást el lehetne vetni. Mert való igaz, mi sem értünk egyet azzal, hogy hospitalizáljuk ezeket az embereket, hanem munkahelyeket kéne teremteni.

Ám a másik lehetőség, az magának a nyugdíjkorhatárnak a kérdése. Tehát hogy itt most egy szép huszárvágással oldanák meg ezt a társadalmi vitát, és úgy érezzük, hogy ismét ötletelés és ad hoc diktátumok mentén rendezzi a nyugdíjkérdést a kormány, ahelyett, hogy végre egy érdemi reformmal állna ki, és egy olyan társadalmi konszenzust hozna létre, ami a nyugdíjrendszert biztos alapokra helyezi, és ezek után nem a társadalmi csoportok egymással szembeni viaskodása van a nyugdíjkassza egyre szűkülő forrásaiért, hanem azt mondja mindenki, aki most a munkaerőpiacra lép, hogy én azért dolgozom, azért fizetem ki az idősebb generációk nyugdíjait, mert bízom abban, hogy a jövőben majd lesz valaki, aki az én nyugdíjamat is kifizeti. Na már most ezzel az ad hoc ötleteléssel és a nyugdíjkassza mint pénzeszsáknak a használatával a kormány ezt a bizalmat erodálja a mindenkori nyugdíjrendszerben, és ahelyett, hogy széles társadalmi alapon egy átfogó nyugdíjreformot hozna létre, hétről hétre, most már tényleg azt kell mondanom, hogy majdnem minden héten kicsit toldozunk-foltozunk a nyugdíjrendszeren, miközben érdemi, átfogó reform egyáltalán nem világlik ki belőle. Köszönöm.

ELNÖK: Köszönöm. Varga László képviselő úré a szó.

DR. VARGA LÁSZLÓ (MSZP): Köszönöm szépen. Csak nem érzek túl nagy lelkesedést a túl oldalon, úgyhogy inkább belevágnék én. Bár egészen rövid lennék, mert szerintem nincs nagyon mit erről beszélni.

Emlékszem arra az ígéretre, hogy megvédik a nyugdíjakat, garanciát adnak az embereknek. Mondjuk ez a javaslat nem annyira erről szól, és amúgy az meg végképp cinikus, hogy két olyan momentumot módosít a még jelenleg hatályos alkotmányban, ami egyébként igenis összefügg. És a második pontjának is nagyon fontos jelentősége van ebben a tekintetben. Először is a korengedményes nyugdíjaknak, bányásznyugdíjaknak, rokkantnyugdíjaknak való hadüzenetük keretében tulajdonképpen a nők 40 év munkaviszony utáni nyugdíjba vonulási lehetőségének kivételével gyakorlatilag mindent megszüntetnek ebben a tekintetben. Csökkenthetővé teszik, de szélsőséges esetben megvonhatóvá is, tehát magyarán nincsen biztonsága azoknak az embereknek, akik ma ilyen típusú járandóságban, nyugdíjban részesülnek. Ez már nem vicc, mert gyakorlatilag több mint 600 ezer emberről beszélünk.

Olyan típusú, óriási társadalmi problémákat már tényleg nem kavarnék ide nagyon, bár ezekről is órákat lehetne beszélni, hogy vannak olyan bizonyos települések, ahol már nincs is bánya, ahová visszamehetnének mondjuk azok a bányászok, akiktől most el fogják venni a nyugdíjat, de mondjunk inkább általánosabb jelleggel olyanokat, hogy 93 ezerrel több munkanélküli volt egyik hónapról a másikra, decemberről januárra, tehát nem igazán értem, hogy mondjuk az a rokkant nyugdíjas rész munkaidőben hová menjen vissza, illetve azok, akik egyébként ilyen korengedményes vagy bányásznyugdíjban részesültek, ők hová menjenek dolgozni. Szóval ezt egyszerűen nem is értem, ez szerintem szociális katasztrófa fog vezetni. Tehát egyrészt igazságtalan.

Másrészt az önök ígéreteivel szemben helyezkedik el.

Harmadikként pedig egy végképp cinikus csavarral még pont ebben a keretben, ebben a módosítási keretben van benne az Alkotmánybíróság 11-ről 15 főre való kiegészítése, hogy itt már a hihetetlen ügýtömeg kapcsán ezt még idén meg kell lépni, nem január 1-jétől. Hát ez meg azért van egyébként, merthogy ennek a nyilvánvaló – nemcsak az – alkotmányellenességére utalnék, hanem a mindenféle nemzetközi jogelvvvel és minden egyéb emberi értékkel szembeni voltára, ugyanis ezek szerzett jogok. Emberek tömegei úgy vállaltak állást, rendvédelmi dolgozók, bányászok, de a vegyiparban is, sokféle, hogy ők tudták, hogy olyan állást vállalnak, ami az egészségükre nézve káros, tudták, hogy egyébként – mondjuk ki – vélhetően több évről lemondanak az életükben, amit ők megélhetnének, ezért kaptak egyébként korengedményes nyugdíjat, szóval az ő ilyen típusú szerzett jogukat elveszi.

Na most, az az Alkotmánybíróság, ami jelen formájában 11 fővel ennek a nyilvánvaló mindennel ellenességére rámutatna, na, annak így a felhívított voltával, mert nyilván majd kétharmaddal jól kineveznek négy alkotmánybíró, nem fog ez önöknek problémát okozni lelkileg szerintem, ez a 15 fő meg majd, gondolom, nem fog már nagyon szembehelyezkedni ezzel, bár, gondolom, különvélemények tömege várható. Mindennel ellentétes, amiért egyébként eredeti szellemében korengedményes nyugdíj ebben az országban volt és létrejött, támogathatatlan. A körülményeiről már nem beszélek, hogy pénteken jön be egy ilyen történet, szóval döbbenet. Mindent meg fogunk tenni azért, hogy fellépjünk ezzel szemben, és egyébként megvédjük azokat az embereket, akiknek szerzett jogai vannak, akiknek önök is garanciát adtak a kampányban, hogy megvédik a nyugdíjukat. Hát most így védik meg, hihetetlen. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm. Iván László professzor úré a szó.

PROF. IVÁN LÁSZLÓ (Fidesz): Azt hiszem, hogy az elmúlt évek, évtizedek problémái közé tartoznak az ilyen kérdések egész Európában, sőt világviszonylatban, hogy az idősödéssel járó demográfiai változások, valamint az egészség és betegség kapcsolódása az idősödéshez, és így tovább, számos olyan problémát vetett fel, és termelt bővítetten újra, amelyet máig nem tudtak sehol sem igazán megoldani.

Ami azonban a mostani kérdésben nagyon fontos, az az, hogy azért azt mindannyian érezzük, hogy az elmúlt évek során örököltünk olyan dolgokat, amelyek nemcsak visszasak, ellentmondásosak, hanem nagyon súlyosan meg is határozzák azt, hogy amiről beszélünk, miért van szükség azokra a változtatásokra. Nyilvánvalóan egy nyugdíjreform-folyamatnak, régóta leindított folyamatnak egyrészt valóban a kidolgozása, kimunkálása, illetve az eddigi tapasztalatok alapján a racionalizálása, másrészt pedig az ezzel velejáráó anomáliáknak és velejáráó nem kívánt hatásoknak, mellékhatásoknak a kiküszöbölése érdekében. Azt azért örököltük, hogy lett nyilvánvalóan 13. havi nyugdíjunk, utána ezt meg kellett változtatni, és meg kellett szüntetni. Nyilvánvalóan tudjuk, hogy örököltük azt, hogy előzőleg a korrekciós nyugdíjakat le kellett állítani, és a következő esztendőre át kellett tenni. Az azóta már

bizonyos értelemben megtörtént, és azt is örököltük, hogy a nyugdíjazással kapcsolatos értékváltozások, és nem véletlen volt az a mindannyiunk számára kívánatos törekvés, hogy a nyugdíjak értékállandóságát valamiképpen biztosítani. És nyilvánvaló, hogy azok a módszerek, amelyeket a svájci indexálással, egyébbel, utána felvetődött módszerekkel megpróbáltunk és megpróbálunk javítani, az benne van abban a nyugdíjreform-folyamatban, amit persze az örökölt problémákkal, a nyugdíjkassza mind súlyosabbá váló deficitjével együtt kell megoldani. Ehhez aztán számos olyan módszert bekapcsolni, ami egyelőre nyilvánvalóan mindenkinek feltűnő, és nyilvánvalóan érint sok-sok embert.

De azelőtt is – emlékszem – vitatkoztunk, és beszélünk médiában, egyéb helyeken, parlamentben az akkori kormányzóvivők és képviselők szintjén, mi ellenzékben, mennyire próbáltuk valamiképpen értelmezni azt, hogy hogyan is lehetne. Hiszen volt egy Nyugdíj Kerekasztalunk, voltak ennek határozatai, nemzetközi szintű, kiváló szakemberek, gyakorló emberek és törvényhozók és tényleg nyugdíj-biztosítási szakértők is beszéltek, beszélünk ezekről a dolgokról.

Én azt hiszem, hogy most azzal, hogy szembevágjuk az igazságunkat megfelelő brutalitással, vakulj világ, ti aztán most vagytok ti, a parlament többségi képviselői, mindazt tönkre teszitek, amit egyébként mi nem tettünk tönkre. Hát tönkretették, azt tudjuk nagyon jól, sok oka volt, hogy hogyan.

Azt hiszem, az, hogy most ez a kérdés egyáltalán felülvizsgálatra kerülve egy nyugdíjreformhoz szükséges adatmerítést is jelent, nyilvánvaló, hogy revízió alá kell venni sok mindent. Hát világos, annyi minden történt közben, hogy a korcentrumnak az elfogadhatatlan voltát nem most találtuk ki, hanem éveken keresztül az előző kormányzati ciklusokban is megállás nélkül beszélünk, vitatkoztunk róla, és az Európai Unió is pontosan látta és tudja, hogy nem lehet azt a magyarországi korcentrumszintet fenntartani, ami kialakult, sok oknál fogva, ezt nem kívánom részletezni. Örököltünk deficiteket, problémákat, a korcentrumot meg kell változtatni, hiszen nem mi hoztuk elsődlegesen a korhatáremelést, hanem nagyon jól tudjuk, hogy az előző kormányzat és parlamenti többség meghozta azt a döntést, hogy igenis fel kell emelni a nyugdíjkorhatárt. És senki nem arról beszélt, hogy mennyivel lesz több a rokkanttá váló idősödő ember, nem beszélt senki arról, hogy igazán megoldásképpen ennek a szociális oldalról való kezelése hogy történjen. Tény az, hogy a korcentrum nagyon rossz, változatlanul, az úgynevezett nyugdíjas létet befolyásoló nyugdíjaskosár-számítások, ma már tudjuk jól, hogy nagy eltérést mutatnak az általános fogyasztói kosártól, és azt is látjuk, hogy az idősödési folyamat Magyarországon egyértelműen beleillik abba a tendenciába, ami világviszonylatban észlelhető és érezhető, hogy valamivel idősebbekké válunk és az emberek között óriási különbségek vannak megélhetési viszonyokban is.

Ezt az úgynevezett előrehozott vagy kedvezményezettség vagy karkedvezmény címszó alatt vagy rokkantság alatti folyamatokat hogyan tudjuk kezelni? Hát csak úgy tudjuk kezelni, hogyha mindenképpen a jelenlegi óriási problémák egyik alapvető megoldásában próbálunk gondolkozni, és meghozni a döntéseinket. Hogy tudniillik munkaerőre van szükség. Olyanra, akiknek a munkát biztosítani kell. Olyan munkát kell biztosítani, amit el tudnak látni. Az egész rokkantnyugdíjasság felülvizsgálatának a folyamata úgy indult el, hogy módszertanilag és körültekintően és szisztematikusan valóban a megtartható egészséget és a megtartott egészségkapacitást meg kell nézni, évtizedek óta prédikáljuk ezt, hogy meg kell nézni. Ha pedig ezt megnéztük, meg kell nézni azt is, hogy ez az egészségkapacitás hogyan kapcsolódik össze azzal, hogy milyen lehetőséget tudunk ebből biztosítani a nemzetgazdaság szempontjából is, bár rossz ez a kifejezés.

Az államadósság legyőzésének különböző megjegyzései nyilvánvalóan kapcsolódnak ehhez, és az is biztos, hogy az igazságosság és a szükségesség és a lehetőség közötti hármásban kell valamiképpen megoldanunk azt, hogy igazságosabb legyen és ne igazságtalan.

A javaslatban, amit most szeretnénk eljuttatni az általános vitához, benne vannak a vitalehetőségek is, hogy szembesítsük a különböző szempontokat, érdekeket, elkötelezettségeket. Senki sem akarja, nem a nyugdíjasokat és az idősödőket akarja itt senki sem meggyilkolni, elpusztítani, tönkretenni, hát ez egy alapvető tévedés, és rosszindulatú beállítása a dolgoknak. Nincs olyan kormány szerintem, aki célzatosan embereket akarna tönkretenni. Az, hogy következményekkel számolni kell, az közfelelősségünk.

Ezt az új alaptörvényhez kapcsolódó módosító, kiegészítő kétharmados törvényekkel mindenképpen szeretnénk biztosítani. Feltétlenül szükséges, el kell juttatnunk általános vitára, és ott aztán ki kell fejteni, ahogy az államtitkár úr is mondta, a nézeteket, szempontokat akár módszertanilag is, akár szociális oldalról is.

Egyébként régóta prédikálom jó magam is és mondom, hogy nincs olyan idősödő ember, akinél ne lenne egyszerre kockázatfokozódás az egészségét illetően. Nincs olyan idősödő ember, akinél a szociális problémákat követően ne termelődne újabb és újabb egészségprobléma. A kettőt csak egyben, csak egy rendszerszemlélettel lehet megoldani. A mindennapi életünk legnagyobb problémái közé tartoznak, egészségben, szociális ellátórendszerek minősítéseiben, a rokkantosságban, sok mindenben, a kettőnek a merev különválasztása nem lehet. A kettőt együtt, mindig személyre szabottan kívánjuk megoldani. Én azt hiszem, hogy ez a vita is felhívja a figyelmet arra, hogy ezek előtérbe kerüljenek a parlamentben az általános vitában. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Tapolczai Gergely képviselő úr a szó.

DR. TAPOLCZAI GERGELY (Fidesz): *(Hozzászólását jelnyelvi tolmács fordítja.)* Köszönöm szépen a szót. Nagyon rövid kiegészítést szeretnék tenni Iván László professzor úrhoz. Itt nem arról van szó, hogy elveszük a rokkantnyugdíjat. A javaslat arról szól, hogy átalakítható legyen a rendszer, és arra gondolt például, hogy nagyon sok esetben, én ezt a saját szememmel láttam és tapasztaltam a rendszerváltás óta, rengeteg sorstársunknak eljutott odáig lelkileg, tudatilag, hogy inkább a nyugdíjat válassza, hogyha erre van lehetősége, mintsem a munkát. Mert úgy gondolja, hogy valahogy akkor legalább eltartja magát különböző pótlékokkal, fogyatékosági támogatással.

A javaslat lényege az, hogy nevezzük nevén a dolgokat, hogy az öregségi nyugdíjkorhatár, tehát egy 30 éves egészséges fogyatékos ember – és ne keverjük a fogyatékoságot az egészséggel, tehát egy fogyatékos ember is lehet egészséges – ne rokkantnyugdíjat kapjon, hanem munkabért, vagy ha nincsen munkája, akkor szociális ellátást. Erről szólna a javaslat, a nyugdíjrendszer átalakításáról.

És el kell jutni oda, hogy a mostani rokkantnyugdíjasok többsége inkább a munkát válassza, hogyha erre van lehetősége. És el kell valahogy indulni, hát most indulunk el ezen az úton.

ELNÖK: Köszönöm. Most én szeretnék néhány gondolatot hozzáfűzni a vitához. Egyértelművé kell tenni, hogy ez az előttünk lévő javaslat a Jobbik véleménye szerint is a szociális biztonságot gyakorlatilag odadobja ebek harmincadjára, ez tény és való, a jogbiztonságot rendkívül veszélyezteti, hiszen Magyarországon több száz ezer ember úgy gondolta, hogy ha nyugdíjat kap, azt már nem veheti el tőle senki az égvilágon. Ez a törvényjavaslat ugyebár alkotmánymódosítás, nem erről szól. Itt nemcsak a közel 400 ezer rokkantnyugdíjas sorsáról van szó, bár nyilván ez a tábor a legnépesebb, hanem bizony itt vannak az özvegyi nyugdíjat kapó özvegyek, akik nem érték el a korhatárt, ez 22 ezer személyt érint, itt vannak a bányászok és egyéb korengedményes nyugdíjasok, az is 13 ezer főt érint, és természetesen itt vannak a rendvédelemben dolgozó szolgálati nyugdíjat kapó személyek, ami megint csak több tízezer személyt érint. És itt már elhangzott, és ez teljesen

jogos: ezek az emberek a mai törvények alapján – a rendvédelemben dolgozók – azért is vállalták ezt a munkalehetőséget, és adott esetben már dolgoznak több tíz éve ebben a szakmában, hogy ők 58 évesen elmeheessenek nyugdíjba a 65 éves korhatár helyett. Ezt kívánja a kormány eltörölni és felemelni az ő nyugdíjkorhatárukat is 65 évre. Hát erről szolt az elmúlt pár hét, ez ellen is tüntettek. Jól látható, és igenis, mindenki gondolja át, hogy hogyan fog egy 65 éves rendőr szaladgálni egy fiatal tolvaj után vagy egy mentős a tizedik emeletre felmenni, mert hozzá kell tennem, a mentősök most is 65 éves korig kellene hogy szolgáljanak, hogy nyugdíjat kaphassanak. És lehetne még sorolni az ilyen eseteket, de nincs is egyébként 60 év fölött mentős, nem létezik, mert akkorra már mindenki rokkantnyugdíjassá válik, hozzá kell tennem, már jóval hamarabb épp azért, mert tönkretette magát ennyi idő alatt.

Tehát ez egy rendkívül igazságtalan törvényjavaslat annak ellenére, hogy önmagában egyet lehet érteni Iván László professzornak azzal a gondolkodásával, ami teljesen logikus, hogy a komplexitásában kellene látni ezt az egészet. Csak az a baj, hogy mindig csak a komplexitás büntető részét látjuk magunk előtt, folyamatosan, nem pedig azt, hogy milyen konstrukciókat dolgoznának ki ezen emberek számára.

Azért vegyük tudomásul, hogy jelen pillanatban – nem tudok adatot mondani most, hogy éppen hol tart a munkanélküliségi ráta, de – körülbelül félmillió, úgymond egészséges ember, nem rokkantnyugdíjas van, aki munkára vár Magyarországon. Nekik nincs munkalehetőségük. Igazából egy szigorításnak lehetne értelme akkor, hogyha Magyarországon munkaerőhiány lépne föl. De nincs munkaerőhiány, gyakorlatilag több százezer embert is be akarunk rakni ugyebár a munkakeresők világába, hogy valahogy keressenek maguknak munkát, mert nyilván szociális segélyből nehezen fogják fenntartani magukat a rokkantnyugdíjasok vagy eddig szolgálati nyugdíjból élő személyek, és kérem szépen, hol fognak ők munkát találni, mikor az egészséges emberek százezrei sem találnak Magyarországon munkalehetőséget.

Tehát összességében azt kell mondanom, hogy a Jobbik önmagában egyetért azzal, hogy felül kell vizsgálni ezt az egész rendszert és főleg a rokkantnyugdíjaztatás rendszerét, a szolgálati nyugdíjak esetében itt már egy rég lejárt lemezről van szó, hiszen ma már a mostani törvények szerint nem mehetnek el 58 évnél hamarabb nyugdíjba a rendvédelemben dolgozók. Ez benne is volt a programunkban, na de hát kérem szépen, alapvető, hogy amíg nem tudunk munkát adni az embereknek, addig nem lehet kitenni egy ilyen retorzióknak, egy ilyen hihetetlen visszaesésnek.

Úgyhogy nagyjából ez a véleménye a Jobbiknak, tehát abszolút nem lehet támogatni a jelen gazdasági helyzetben egy ilyen jellegű megvonást Magyarországon. Köszönöm szépen. Vágó Gábor kért szót.

VÁGÓ GÁBOR (LMP): Én a vitában felmerült három évrre szeretnék reagálni. Nagyon sokban osztom azt, amit Iván László professzor úr elmondott, és tényleg tisztellem azt a hozzáállást, amivel a kérdéskörhöz közelít. Viszont azt látom, hogy pont a rendszerszemlélet és a komplexitás hiányzik abból, amit a Fidesz a nyugdíjrendszer kapcsán tesz. Folyamatos ad hoc ötletek vannak, kezdve a magánnyugdíj-pénztárakra vonatkozó hozzáállással, folyamatosan hétről hétre változott, és egyre inkább afelé tendált, hogy a megtakarításokat einstandolják, és utána hónapról hónapra újabb és újabb toldozgatás-foltozgatás van a nyugdíjrendszeren. Lassan már úgy néz ki ez a pénzeszsák – mert annak tekinti a kormány – mintegy patchwork szütyő, mert hétről hétre más és más szempontból közelítenek hozzá. Ez így nem a rendszerszemléletet támasztja alá, viszont azt gondolom, hogy arra igenis szükség van, amit a professzor úr elmondott, hogy ezt az egész európai problémát, az idősödés problémáját kezelni kell. És úgy kell kezelni, hogy a most munkaerőpiacra lépő generációk kössenek szövetséget a most nyugdíjba lépő generációkkal

annak érdekében, hogy utána ezt a szövetséget fenn tudják tartani addig, amíg a most munkaerőpiacra lépő generációk is a nyugdíj közelébe érnek.

Tehát egy olyan nyugdíjrendszert kell felépíteni, ami hosszú évtizedekig stabil tud lenni, és hogyha toldozgatunk-foltozgatunk, az nem a stabilitást garantálja. Másrészt van egy olyan dolog, amit már többen említettek, hogy a munkaerőpiac válságban van. Nincsen munkahely Magyarországon, és hogyha most nagyon sok embert ki akarunk dobni a munkaerőpiacra, szociális katasztrófához fog vezetni.

És van egy, talán habituális, de akkor is nagyon súlyos érv. Nézzék meg, itt vannak a tűzoltók, ezek bátor, tőkös gyerekek, akik kimennek tüntetni azokért a szerzett jogaikért, amikor ők beléptek a pályára, és vállaltak egy életet, mert az egy élet, hogy a családjukat csak minden harmadik nap láthatják, az egy élet, hogy bármikor kockáztatják az életüket azért, hogy megmentsenek valakit a tüztől, bármikor vállalják azt, hogy hullákat kell kivágniuk a balesetben összeroncsolódott kocsikból, ez egy élet, és ők ezzel tisztában voltak, hogy ők pszichésen, fizikailag károsodás kockázatának vannak kitéve, azért - és ez benne volt a szerződés aláírásakor az ő fejükben -, hogy ezekért a károsodásokért lehet, hogy a gyermekeik felnőtté nem tudják látni, mert annyi túlórárt kell végezniük, de talán az unokáik felnevelését láthatják. Na már most, ezt a szerződést rúgja föl most az állam. Hogyha az állam a munkavállalóival való szerződést bármikor felrúghatja, akkor ki az, aki elmegy az államhoz dolgozni?! Most komolyan! Ezek az emberek, a börtönőrök, a rendőrök, a tűzoltók azok, akik az államnak az utolsó védőbástyái. Ha egy állampolgár azt gondolja, hogy kilép az utcára, és vele egy baleset történik, és mindig számíthat arra, hogy jön egy tűzoltó, hogyha olyasféle baleset van, hogyha az állampolgár kimegy az utcára, akkor számíthat arra, hogy őt nem rabolják csak úgy ki, mert ott van egy rendőrség, aki megvédi. De amíg ezeknél a hivatásos szerveknél az állományban olyan rossz lett a morál, mert az állam úgy viszonyul a saját munkavállalóihoz, hogy bármit megtehetek veletek, és ezért a morál is szörnyű és a hivatás becsülete folyamatosan erodálódik ezekben a közegekben, akkor az állampolgár sincs biztonságban. Akkor igenis az államnak a védőbástyáit, az utolsó végvárait az állam maga hagyja lerohadni, és bontja le. Mert meg kell látni, nem tudom, hogy ki lesz az a rendőr, aki majd biztosítani fogja legközelebb a tűzoltók tüntetését. Én nem lennék a helyükben, most komolyan! Amikor ott vannak a kollégák, akikkel szolidaritást érzek, és tisztán tudom, hogy az igazukért mennek ki, és nekem kell megvédenem az államot a saját munkavállalótól, úgy, hogy mint munkavállaló, én is ki vagyok zsigerelve és – elnézést – szembe vagyok köpve, mert ez az, ezzel a tettel az állam szembeköpi a saját munkavállalóit, akkor én nem lennék annak a rendőrnek a helyében, akinek a parlamentet kell védenie a következő tűzoltó-tüntetésnél. Köszönöm.

ELNÖK: Köszönöm. Kérdezem képviselőtársaimat, kíván-e valaki még hozzászólni a vitához. Amennyiben nem, akkor Tapolczai Gergely képviselő úrnak adom vissza a szót.

DR. TAPOLCZAI GERGELY (Fidesz): *(Hozzászólását jelnyelvi tolmács fordítja.)*: A vita után csak azt tudom mondani, hogy a javaslatot javaslom támogatásra. Köszönöm.

### **Határozathozatal**

ELNÖK: Köszönjük szépen. Aki a T/3199. számú törvényjavaslatot általános vitára alkalmasnak találja, az kérem, kézfelemeléssel jelezze! *(Szavazás.)* 16 igen. Aki nem? *(Szavazás.)* 7 nemmel a bizottság alkalmasnak tartotta általános vitára a törvényjavaslatot. Javaslom, hogy állítsunk előadót. A többségi véleményt Iván László professzor úr fogja tolmácsolni. Kisebbségi előadóként Vágó Gábor képviselő úr, és én is szeretnék hozzászólni. Ketten leszünk. Köszönöm. Iván László professzor úré a szó.

PROF. IVÁN LÁSZLÓ (Fidesz): Nem ehhez a témához, csak szeretném jelezni, többször felvetődött, hogy a Nyugdíj és idősügy albizottsága éppen ideje lenne hogy összeüljön, hiszen tavaly óta nem üléseztünk. Most felhalmozódtak azok a gondok, problémák, Szűcs Erika képviselőtársam mondta, hogy bizony erre szükség lenne. Június 6-ra hívnánk össze a megfelelő feltételekkel, úgyhogy szeretném bejelenteni ezt most itt, és szeretettel várunk bárkit az érdeklődők közül.

### **Egyebek**

ELNÖK: Köszönöm. Egyebekben lenne két bejelentésem, illetve jelzésem, illetve még más is van, Baráth Zsolt is kíván szólni.

Nos, holnap, május 17-én megrendezésre kerül a Szociális szolgáltatások Európában c. konferencia, amelyre a meghívót mindenki megkaphatta. Nyitrai államtitkár úr fejenként 32 ezer forintért tudja biztosítani a jelenléte ezen a konferencián, úgyhogy ha valaki el kíván menni, ennyi a belépő erre a konferenciára, amit én - megmondom őszintén – nem tartok egy – hogy is mondjam? – etikus dolognak, hogy egy ilyen, a minisztérium által szervezett konferenciára az Országgyűlés képviselői így juthassanak be.

Külön meg szeretném jegyezni, és ez a második dolog, hogy az uniós elnökség keretében megrendezett konferenciák közül jó pár lezajlott, de sajnos nem kaptunk jelzést és meghívót ezekre, nem kaptunk az ifjúsági konferenciára meghívót, illetve a demográfiai, valamint az egészségügyi konferenciára, ami részben érintette volna a szociális területet is, a demográfiai meg ugye nyilván egyértelműen a mi asztalunk. Ezt azért mindenképp szeretném a jegyzőkönyv számára nehezményezni, gondolom, az egész bizottság szempontjából, mert ez mindenkit érint, és nyilván kormánypartí képviselők is, ha tudtak volna ezekről, legalább elmehettek volna. Vagy legalább az értesítést meg kellett volna hogy kapjuk. Egyedül a fogyatékosügyi konferenciáról kaptunk értesítést, amin meg is jelent képviselőtársunk.

Én csak azt kérem, főleg a kormányoldalról, hogy azért jelezzék a minisztériumok felé, hogy csak az illem megkívánná, hogy a bizottságokat értesítsék az ilyen eseményekről.

SZŰCS ERIKA (MSZP): Igen, ezt szeretném a jegyzőkönyv számára is kiegészíteni azzal, hogy ha jól emlékszem, talán három hete volt a miniszter úr meghallgatása. Akkor ígérte, hogy a zárolásról elküldi nekem az információt, mert éppen akkor volt neki készen. Azóta tisztelettel várom, ez illetlenség: írásbeli kérdésre 15 napon belül szoktak válaszolni. Én jóhiszeműen beleegyeztem abba, hogy a miniszter úr ígérete az ő gentlemen's agreement-je, hát úgy tűnik, hogy nem szabad komolyan venni. Köszönöm.

ELNÖK: Köszönöm. Vágó Gáboré a szó.

VÁGÓ GÁBOR (LMP): Ehhez kapcsolódva, egy ütemmel, egy héttel hamarabb tettem fel hasonló tartalmú kérdést a NEFMI-nek, én már választ is kaptam, amiben nem mondanak semmit. Tehát érdemi választ nem kaptam, csak egy válasz elöl kitérő, pár soros reakciót. Tehát sajnos úgy tűnik, hogy a kormányzat így veszi komolyan a parlamenti ellenőrzés intézményét. Köszönöm.

ELNÖK: Köszönöm, és egyebekben Baráth Zsolt képviselő úré a szó.

BARÁTH ZSOLT (Jobbik): Köszönöm a szót, elnök úr. Tulajdonképpen ehhez kapcsolódnék én is abban az értelemben, hogy én is részt vettem Szűcs Erika képviselő asszonnyal a Roma platformon április elején. Elég nehézkes volt oda is a jelentkezés, aztán 2011. május 14-én, A szakmafejlesztés a gyermekvédelemben, trendek és tendenciák címmel egy háromnapos konferenciáról szereztem péntek délben tudomást, és nem kaptam erre sem

meghívót. Mindenképpen szeretném észrevételezni, hogy én is három évtizedet dolgoztam a gyermekvédelemben. Elég sok konferencián voltam, ez kétségtelen, de amióta országgyűlési képviselő vagyok, elég nehéz eljutni ilyen szakmai konferenciákra, és engem továbbra is érdekel ez a téma, meg természetesen a többi is. Köszönöm.

ELNÖK: Köszönjük. Ágh Péter képviselő úré a szó.

ÁGH PÉTER (Fidesz): Köszönöm, elnök úr. Tisztelt Bizottság! Az elmúlt időszakban több tagcsere is történt a frakciónk részéről a bizottságban, így szükségessé vált, hogy az albizottságokba új képviselőtársakat jelöljünk, ennek alapján a frakciónk nevében három javaslatot szeretnék tenni a bizottságnak. Az elmúlt 8 év kormányzati döntéseit vizsgáló albizottság elnökének dr. Vas Imrét javasolnánk, a népesedéspolitikai albizottság tagjának Tamás Barnabást, valamint az Ellenőrző albizottság tagjának Lakatosné Sira Magdolnát szeretnénk javasolni. Kérjük, hogy a bizottság támogassa őket.

ELNÖK: Köszönöm. Akkor itt személyi jellegű szavazás következne, itt vitára nincs alkalom. Aki támogatja az elhangzott javaslatot, az kérem, kézfelemeléssel jelezze! *(Szavazás.)* Úgy látom, hogy egyhangú. Megkérdezem, hogy volt-e ellenszavazat vagy tartózkodás. *(Nincs jelentkező.)* Nem volt, tehát egyhangúlag támogattuk a tagcserét az albizottságokban. Köszönöm szépen. Ezzel véget is ért a mai ülésünk, további jó munkát kívánok a mai napra.

*(Az ülés befejezésének időpontja: 12 óra 40 perc)*

**Sneider Tamás**  
a bizottság elnöke

**Jegyzőkönyvvezető:** Lajtai Szilvia